

مدیریت بحران در کتابخانه ها، آشنایی با مفاهیم

احمد رادان

MPH مدیریت بحران

شهریور ۱۴۰۴

آنچه با هم مرور می کنیم:

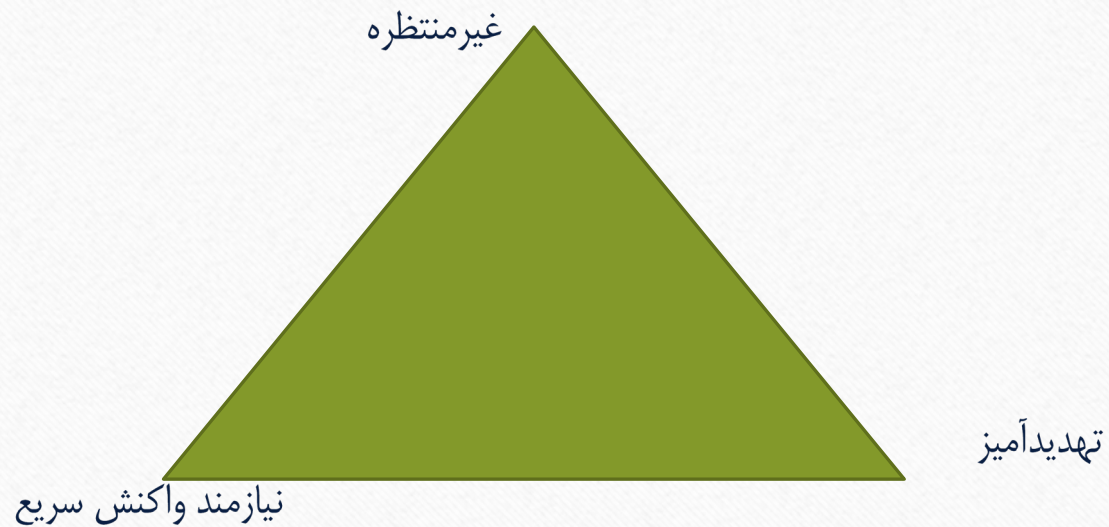

- بحران و چرخه مدیریت آن
- تعریف مخاطره و ارزیابی آن
- مدیریت بحران در دانشگاه علوم پزشکی
- ICS، EOC

تعریف بحران

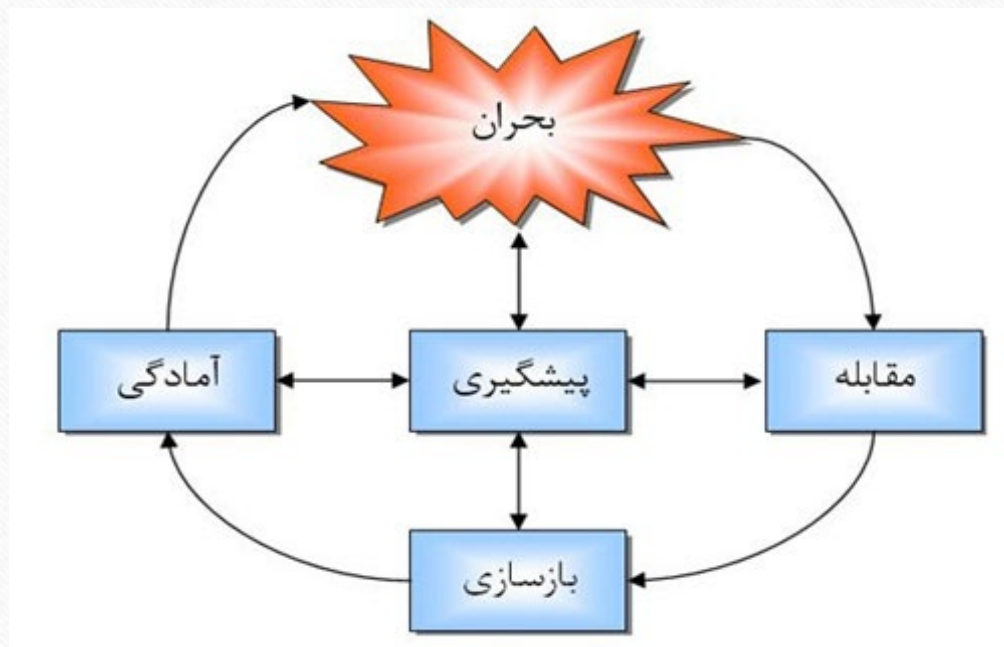
- بحران به وضعیتی اطلاق می‌شود که نظم معمول زندگی یا عملکرد سازمانی را مختل کرده و نیازمند تصمیم‌گیری فوری و مؤثر است.

- ویژگی‌ها:

تعریف مدیریت بحران

- مجموعه‌ای از اقدامات برنامه‌ریزی شده برای پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازیابی در برابر بحران‌ها.

- هدف:

- کاهش خسارات
- حفظ جان انسان‌ها
- بازگرداندن شرایط به حالت عادی.

مخاطره چیست؟

- مخاطره Hazard: عامل یا شرایطی که پتانسیل ایجاد بحران یا آسیب را دارد.
- کلیه ی پدیده ها با منشاء انسان ساخت یا طبیعی گفته میشود که قادر هستند در مکان و زمان مشخص جان، مال و محیط زندگی انسانها را تخریب کنند.

انواع مخاطرات

- مخاطرات طبیعی

- داخلی

- مخاطرات انسان ساخت

- بیرونی

- زلزله

- سیل

- طوفان

- خشکسالی

- آتش سوزی جنگل ها

آتش سوزی

آلودگی هوا

برف شدید

اورلود بیمارستان

درگیری گروهی بیماران

قطع آب

قطع IT

قطع برق

ابزار ملی ارزیابی خطر در حوادث و سوانح

ابلاغی سازمان مدیریت بحران کشور

تألیف: دکتر حمیدرضا خانکه و همکاران

ارزیابی مخاطرات

جدول فهرست مخاطرات

مخاطره	دوره بازگشت (۲)	شدت (۵)	آسیب پذیری (۵)	احتمال (۷)	امتیاز کل مخاطره در منطقه جغرافیایی مفروض
لرزش زمین	۲ ×	۵ ×	۵ ×	۷ ×	=
لغزش زمین	۲ ×	۵ ×	۵ ×	۷ ×	=
نشست زمین	۲ ×	۵ ×	۵ ×	۷ ×	=

جدول شماره ۸ ارزیابی مخاطرات دانشگاه علوم پزشکی استان ...../شهرستان.....

اولویت	مخاطره	امتیاز	اولویت	مخاطره	امتیاز	اولویت	مخاطره	امتیاز
۱		۲۱	۴۱					
۲		۲۲	۴۲					
۳		۲۳	۴۳					
۴		۲۴	۴۴					

چارت مدیریت بحران در ایران

سازمان مسؤل

سازمان همکار

سازمان پشتیبان

- سیاستهای کلی نظام در پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی
- قانون مدیریت بحران کشور
- سند راهبرد ملی مدیریت بحران کشور
- آیین نامه نحوه تامین نگهداری و هماهنگی تجهیزات و ماشین آلات در مدیریت بحران
- برنامه ملی کاهش خطر حوادث و سوانح
- برنامه ملی بازسازی و بازتوانی
- برنامه ملی آمادگی و پاسخ
- دستورالعمل تدوین استانداردهای سازمانهای امدادی و خدمات امدادسانی در سطح کشور
- بخشنامه آمادگی در مواجهه با سیلابها
- بخشنامه آمادگی در مواجهه با زمین لرزهها
- دستورالعمل ملی سطح بندی حوادث و سوانح در نظام سلامت

شورای عالی مدیریت بحران

سازمان مدیریت بحران

ستاد ملی

ستاد استانی

ستاد شهرستانی

اداره کل مدیریت بحران

مدیریت بحران در دانشگاه علوم پزشکی

- کارگروه تخصصی بهداشت و درمان
- زیر کارگروه تخصصی بهداشت، درمان، آموزش، تحقیقات و فناوری، پشتیبانی
- کمیته های شهرستانی
- کمیته های بحران و بلایا بیمارستان ها
- مرکز مدیریت حوادث و فوریتهای پزشکی
- EOC

EOC چیست؟

• Emergency Operation Center مرکز فرماندهی و هماهنگی عملیات در شرایط اضطراری

- **وظایف:**
- جمع آوری اطلاعات
- تصمیم گیری
- هدایت منابع
- ارتباط با نهادهای امدادی

ICS چیست؟

Incident Command System

- فرماندهی سانحه برای مدیریت واحد در صحنه حادثه
- ساختاری عملیاتی برای هماهنگی بین سازمان‌های مختلف
- تفاوت با EOC: ICS در محل حادثه فعال است، EOC در سطح ستادی

چند تا واژه

- CBRNE(Chemical; Biologic; Radiologic; Nuclear; Explosive)
- Drill
- Maneuver
- Detector

جمع‌بندی

- - مدیریت بحران نیازمند آمادگی، هماهنگی، و تصمیم‌گیری سریع است.
- - شناخت مخاطرات و ساختارهای پاسخ‌دهی مانند EOC و ICS نقش کلیدی دارند.
- - دانشگاه‌های علوم پزشکی نقش مهمی در آمادگی و پاسخ به بحران‌های سلامت دارند.